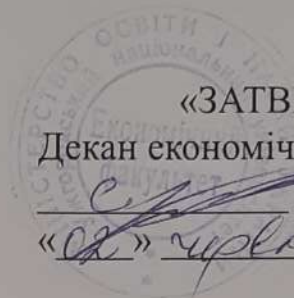

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фінансів і банківської справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

С. Сержанов / Сержанов В.В. /

«02» червня 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СВІТОВЕ ФІНАНСОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	07 Управління і адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма	Фінанси і кредит
Статус дисципліни	Митна справа та оціночна діяльність
Мова навчання	обов'язкова українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Світове фінансове середовище» для здобувачів вищої освіти галузі знань 07 «Управління і адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітніх програм «Фінанси і кредит», «Митна справа та оціночна діяльність».

Розробник: Чубарь О.Г., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів і банківської справи протокол № 11 від «20» травня 2021 р.

Завідувач кафедри фінансів і банківської справи В. Варцаба Варцаба В.І.

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету протокол № 6 від «01» червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії А.О. Шуліко Шуліко А.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1-й	1-й
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 5 аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	2-й	2-й
	Лекції:	
	20 год.	8 год.
	Практичні (семінарські):	
	16 год.	4 год.
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	–	–
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	54 год.	78 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Світове фінансове середовище» є формування у студентів системи знань із сфери функціонування світового фінансового середовища, міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин, форм та інструментів їх розвитку, а також проблем і дисбалансів реалізації у контексті сучасної глобалізації світогосподарських зв'язків.

Відповідно до освітньої програми вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній, управлінській діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК04. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК08. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ФК01. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ФК06. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК07. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК08. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Світове фінансове середовище» викладається у першому семестрі першого курсу магістратури. Передумовами до вивчення дисципліни є наявність диплома ОС «Бакалавр» / ОКР «Спеціаліст» / ОС «Магістр», а також виконання умов вступу до ДВНЗ «Ужгородський національний університет» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», які визначаються Правилами прийому та відповідають Умовам прийому на навчання до закладів вищої освіти України, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітніх програм «Фінанси і кредит» та «Митна справа та оціночна діяльність» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності	ПР01
Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування	ПР04
Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях	ПР06

Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними	ПР08

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Світове фінансове середовище»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Володіти фундаментальними закономірностями розвитку системи світових фінансових ринків, міжнародного банківського бізнесу, фінансів ТНК та міжнародних портфельних інвестицій, використовувати їх у поєднанні з дослідницькими та управлінськими інструментами при здійсненні професійної та наукової діяльності у сфері світового фінансового середовища	ПР01
Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати актуальну інформацію з різних джерел глобального та національного рівня, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань з проблематики світового фінансового середовища	ПР04
Доступно та аргументовано представляти результати досліджень в усній та письмовій формах, брати участь у фахових дискусіях з питань розвитку світового фінансового середовища та перспектив подальшої інтеграції України у його простір.	ПР06
Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, інвестиційних процесів тощо з урахуванням новітніх засад розвитку фінансових ринків та сфери фінансового посередництва.	ПР08

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- експрес-опитування;
- обговорення дискусійних питань;
- презентації результатів виконаних завдань і досліджень;
- реферати, есе;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- модульні контрольні роботи;
- екзамен.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка знань, умінь та практичних навичок студентів з навчальної дисципліни «Світове фінансове середовище» здійснюється відповідно до графіка:

Модуль	
Модульний контроль за змістовий модуль 1	Модульний контроль за змістовий модуль 2
Підсумковий контроль за модуль : екзамен	

Протягом семестру студенти вивчають один модуль з дисципліни. Модуль складається з двох змістових модулів. Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни становить від 0 до 100 балів і складає середнє арифметичне балів за змістові модулі, кожен із яких оцінюється від 0 до 100 балів. Модульний контроль складається з поточного контролю та модульного контрольного оцінювання.

Поточний контроль реалізовується шляхом оцінювання виступів на семінарських заняттях, презентацій матеріалів індивідуальних досліджень, участі в обговоренні дискусійних

питань, підготовки рефератів та есе, виконання групових дослідницьких завдань тощо.

Поточний контроль здійснюється за такими складовими:

- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль самостійної роботи.

Оцінювання активності під час аудиторних занять

Систематичність та активність оцінюється за **5-ти бальною шкалою** (0,1,2...5). Якщо студент відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється в 0 балів.

Оцінювання самостійної роботи

Виконання самостійної роботи студентів полягає в опануванні теоретичного матеріалу дисципліни, виконанні індивідуальних і групових дослідницьких завдань. Як засоби контролю застосовуються такі форми: усне опитування, участь в обговоренні дискусійних питань, експрес-опитування. Індивідуальні та групові дослідницькі завдання спрямовані на визначення рівня володіння студентами теоретичним матеріалом, здатності пошуку та аналізу статистико-аналітичних матеріалів, відпрацювання вмінь робити обґрунтовані висновки та знаходити шляхи розв'язання проблем світового фінансового середовища з урахуванням результатів та пропозицій експертів національного та світового рівня.

Сумарна кількість балів за виконання самостійної роботи складає **45 балів** (див. табл.):

1. Усне опитування, участь в обговоренні дискусійних питань, реферати, есе та презентації виконаних завдань і досліджень оцінюються у межах від **0 до 25 балів**.

2. Максимальна кількість балів за виконання індивідуального дослідницького завдання становить **20 балів**.

Студент, який має здобутки в науковій та дослідній роботі в межах навчальної дисципліни, має право бути звільненим від виконання передбачених робочою програмою видів самостійної роботи з отриманням додаткових балів, зокрема:

30 балів: призер предметної олімпіади, конкурсу наукових та студентських робіт міжнародного та всеукраїнського рівня, автор (співавтор) статті у фаховому виданні;

15 балів: призер предметної олімпіади, конкурсу наукових студентських робіт регіонального рівня, автор (співавтор) статті, тез;

5 балів: призер університетських предметних олімпіад, конкурсів наукових студентських робіт, учасник науково-практичних конференцій різних рівнів тощо.

Після виконання кожного змістового модуля (лекції та практичні заняття) здійснюється модульне контрольне оцінювання у вигляді письмової модульної контрольної роботи (МКР). Студенти, які не відвідували лекції або не в повному обсязі виконали практичні завдання, до модульного контрольного оцінювання (МКР) за змістовий модуль не допускаються.

Модульне контрольне оцінювання.

Після проходження програми змістового модулю у визначений деканатом термін проводиться модульне контрольне оцінювання шляхом виконання письмової модульної контрольної роботи, яка оцінюється у межах **від 0 до 50 балів**. Якщо з об'єктивних причин студент не виконав модульну контрольну роботу у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного екзамену з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Студент, який у результаті проходження змістового модуля (модульне контрольне оцінювання та поточне оцінювання) отримав більше 60 балів, має право не складати екзамен з дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. Якщо студент хоче покращити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він повинен складати екзамен.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані здавати екзамен з дисципліни. У разі, коли відповідь студента під час заліку оцінена менш ніж 60 балів, він отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Незалежно від того, чи студент складає залік у зв'язку з тим, що в нього підсумкова модульна оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки, викладач виставляє студенту оцінку, керуючись виключно рівнем його знань, виявлених на заліку, тобто, виходячи із 100 балів (результати поточного контролю не враховуються), але при цьому виставлена підсумкова (семестрова) оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (змістовий модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Сума
T1	T2	T3	Модульна контрольна робота	100
20	15	15	50	

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (змістовий модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Сума
				Модульна контрольна робота
T4	T5	T6	T7	50
10	15	15	10	

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Систематичність та активність	5	5	4	5
Усне опитування	4	5	4	5
Есе	1	10	1	10
Участь в обговоренні дискусійних питань	4	5	4	5
Реферати презентації виконаних завдань і досліджень	2	5	2	5
Групове дослідницьке завдання	1	20	1	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт

У визначений деканатом термін здійснюється модульне контрольне оцінювання у вигляді письмової роботи (МКР№1 та МКР№2), які оцінюються у межах **від 0 до 50 балів**.

До кожного варіанта модульних контрольних робіт входять такі види завдань:

1. Розкрити суть питання (2 по 15 балів)
2. Дати визначення (5 по 4 бали)

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Незалежно від того, чи студент складає екзамен у зв'язку з тим, що в нього підсумкова модульна оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки, екзамен

відбувається в усній формі. У визначений деканатом термін здійснюється підсумковий контроль у вигляді усного екзамену, який оцінюється у межах **від 0 до 100 балів**, але при цьому виставлена підсумкова оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку. До кожного варіанта екзаменаційного білета входять такі види завдань:

1. Розкрити суть питання (**2 по 30 балів**)
2. Дати визначення (**5 по 8 балів**)

При виставленні оцінки на підсумковому екзамені враховується повнота і правильність виконаних завдань.

Екзамен оцінюється за 100-бальною шкалою, диференційованою шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ЄКТС.

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Диференційована шкала	Мін. бал - Макс. бал
A	відмінно	90-100
B	добре	82-89
C		74-81
D	задовільно	64-73
E		60-63
FX	незадовільно	35-59
F		0-34

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Основні засади організації світового фінансового середовища (СФС).

1. Сутність і складові СФС.
2. Еволюція СФС та світової фінансової архітектури.
3. Світовий фінансовий ринок.
4. Міжнародна банківська справа.
5. Фінанси ТНК.
6. Міжнародні портфельні інвестиції.

Тема 2. Світові фінансові ринки

1. Світові фінансові потоки і світові фінансові центри.
2. Сутність, види та структура валютних ринків.
3. Ринки євровалют: характеристика і структура (ринки євровалют, євродепозитів, єврокредитів, єврооблігацій).
4. Міжнародні кредитні ринки.
5. Міжнародні ринки цінних паперів.
6. Ринки похідних фінансових інструментів.
7. Світові ринки золота, операції з золотом.

Тема 3: Міжнародний банківський бізнес та його роль у СФС.

1. Передумови виникнення та класифікація міжнародних банків.
2. Центральні банки та їх роль у СФС.
3. Банківські операції на міжнародних ринках.

Змістовий модуль 2.

Тема 4 Проблема «брудних» грошей у СФС та протидія їх відмиванню.

1. Походження «брудних грошей» та основні канали по їх відмиванню.
2. Міжнародна протидія відмиванню «брудних» грошей та діяльність FATF.
3. Місце України в боротьбі з відмивання «брудних» грошей.

Тема 5. Кризи світового фінансового середовища та вдосконалення механізмів його регулювання.

1. Сутність та види фінансових криз.
2. Антикризові заходи на національному та міжнародному рівнях.
3. Удосконалення діяльності МВКіФО.
4. Паризький та Лондонський клуби кредиторів: їх роль у СФС.
5. Зовнішня заборгованість країн та проблеми її обслуговування.

Тема 6. Проблеми та перспективи подальшої інтеграції України у СФС.

1. Заходи та пріоритетні напрямки посилення інтеграції України у СФС.
2. Стан і перспективи співробітництва України з міжнародними фінансово-кредитними організаціями.
3. Зміцнення міжнародної платоспроможності України.

Тема 7. Фінансові та технологічні інновації у СФС (FinTech).

1. Технологічні інноваційні продукти на фінансовому ринку.
2. Загальна характеристика технології блокчейн та її використання у фінансовій сфері.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекції	практичні	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота		лекції	практичні	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Змістовий модуль 1												
Тема 1. Основні засади організації світового фінансового середовища (СФС).	13	4	-	-	-	9	15	2	-	-	-	13
Тема 2. Світові фінансові ринки	15	2	2	-	-	11	15	2	1	-	-	12
Тема 3. Міжнародний банківський бізнес та його роль у СФС.	10	2	2	-	-	6	10	-	1	-	-	9
Модульна контрольна робота 1	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	40	8	6	-	-	26	40	4	2	-	-	34
Змістовий модуль 2												
Тема 4. Проблема «брудних» грошей у СФС та протидія їх відмиванню	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9

Тема 5. Кризи світового фінансового середовища та вдосконалення механізмів його регулювання.	15	4	2	-	-	9	15	2	1	-	-	12
Тема 6. Проблеми та перспективи подальшої інтеграції України у СФС.	10	4	2	-	-	4	10	1	-	-	-	9
Тема 7. Фінансові та технологічні інновації у СФС (FinTech).	13	2	2	-	-	9	15	-	1	-	-	14
Модульна контрольна робота 2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	50	12	10	-	-	28	50	4	2	-	-	44
Усього годин	90	20	16	-	-	54	90	8	4	-	-	78

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Основні засади організації світового фінансового середовища	-	-
2	Тема 2. Світові фінансові ринки	2	1
3	Тема 3. Міжнародний банківський бізнес та його роль у СФС.	2	1
4	Модульна контрольна робота 1	2	-
6	Тема 4. Проблема «брудних» грошей у СФС та протидія їх відмиванню	2	-
7	Тема 5. Кризи світового фінансового середовища та вдосконалення механізмів його регулювання.	2	1
8	Тема 6. Проблеми та перспективи подальшої інтеграції України у СФС.	2	-
9	Тема 7. Фінансові та технологічні інновації у СФС (FinTech).	2	1
10	Модульна контрольна робота 2	2	-
Разом		16	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Основні засади організації світового фінансового середовища	9	13
2	Тема 2. Світові фінансові ринки	11	12
3	Тема 3. Міжнародний банківський бізнес та його роль у СФС.	6	9

4	Тема 4. Проблема «брудних» грошей у СФС та протидія їх відмиванню	6	9
5	Тема 5. Кризи світового фінансового середовища та вдосконалення механізмів його регулювання.	9	12
6	Тема 6. Проблеми та перспективи подальшої інтеграції України у СФС.	4	9
7	Тема 7. Фінансові та технологічні інновації у СФС (FinTech).	9	14
Разом		54	78

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна «Світове фінансове середовище»:

- Комп'ютерний клас з базовим системним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі;
- Комплект мультимедійного обладнання;
- Навчальна платформа Moodle.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Борзенко О. О. Структурні деформації на світових фінансових ринках після 1990-х років: монографія. – Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2019. – 448 с.
2. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини. – К. : Знання Прес, 2008. – 582с.
3. Д'якова І.І., Журава Ф.О., Макаренко М.І. Міжнародні фінанси. – К.: КНЕУ, 2013. – 548с.
4. Князь С.В. Міжнародні фінанси. – Львів: Вид. Львівської політехніки, 2013. – 364 с.
5. Козак Ю. Міжнародна макроекономіка. К.: Центр навчальної літератури. 2017. 400с.
6. Міжнародна економіка: [підручник] / В.В. Білоцерківець, О.О. Завгородня, В.К. Лебедева [та ін.]; за ред. А.О. Задоя, В.М. Тарасевича. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
7. Міжнародні фінанси: навч. посіб. 5-те вид. перероб. та доп./ за ред. Козака Ю.Г. – Київ – Катовице.: Центр учбової літератури, 2014. – 348 с.
8. Міжнародні фінанси: Підручник. / За ред. О. І. Рогача. — К.: Либідь, 2007. -364 с.
9. Мозговий О. М., Субочев О. В. Міжнародні фінансові центри в умовах фінансової глобалізації. Київ: КНЕУ, 2014. 370с.
10. Поливанова Е.П., Лисенков Ю.М. Міжнародні фінанси (контрольні питання, тести, практичні завдання). Навч.посіб. / Поливанова Е.П., Лисенков Ю.М. - К.: Дакор, 2008. - 88 с.
11. Шило В. П. Міжнародні фінанси: за модульною системою. Теоретично-практичний посібник (рек. МОН України).- 2-е вид. / Шило В. П., Доровська С. С. Іванова Н.С., Ільїна С.Б.- К.: Кондор, 2010. - 346 с.

Допоміжна література

1. Базилюк Я.Б. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями. Фінанси України. 2015. № 1. С. 54–66.
2. Бережна Л.В. Програми міжнародного кредитування в Україні: стан та перспективи розвитку // Збірник наук. пр. ЧДТУ. 2016. № 21. С. 55–64.

3. Бондаренко Л.П., Мороз Н.В., Лащик Л.І. Функціональні особливості застосування блокчейн технології у фінансовому секторі. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 3. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.3.21.
4. Вкласти гроші в золото в Швейцарії: що потрібно знати? Finance.ua, 31.10.2016. URL: <https://news.finance.ua/ua/news/-/387663/vklasty-groshi-v-zoloto-v-shvejsariyi-shho-potribno-znaty>.
5. Галіцейська Ю.М. Співробітництво України зі Світовим банком. Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2015. Випуск 8. С. 24-29.
6. Гонак І. Теоретичні основи функціонування світового ринку золота. ЕКОНОМІЧНИЙ ДИСКУРС. Міжнародний науковий журнал. 2018. Випуск 4. С. 7-15.
7. Гулей А.І., Гулей С.А. Цифрова трансформація вітчизняного банківського середовища в умовах розвитку фінтех-екосистеми. Український журнал прикладної економіки. 2019. Том 4. № 1. С.6-15.
8. Гуца А.В. Роль міжнародних фінансових центрів: глобальний та регіональний аспекти. Світове господарство і міжнародні економічні відносини. 2017. № 10. С. 15-19.
9. Дем'янюк М. Україна ризикує знову потрапити в чорний список FATF. Пострадають все: и бизнес, и население. <https://finance.liga.net/ekonomika/opinion/ukraina-riskuet-snova-popast-chernyyu-spisok-fatf-postradayut-vse-i-biznes-i-naselenie>.
10. Діденко С. Масштаби відмивання грошей в Україні: результати роботи Держфінмоніторингу за 2019 рік. URL: <https://ua.news.ua/masshtaby-otmyvanyua-deneg-v-ukraïne-rezultaty-raboty-gosfynmonitorynga-za-2019-god/>.
11. Дудченко В.Ю. Міжнародний ринок золота: Сучасний стан і структура. URL: http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9684/1/Gold_market.pdf.
12. Ерфан Є. А., Белень І. І. Сучасні тенденції розвитку ринку золота. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Вип. 12. Ч. 1. 2017. URL: http://www.visnykeconom.uzhnu.uz.ua/archive/12_1_2017ua/25.pdf. (дата звернення: 10.09.2018).
13. Єгоричева С.Б. Фінансизація економіки та форми її прояву / Соціально-економічні трансформації в епоху глобалізації: Збірник статей учасників П'ятої Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 16-17 травня 2013 р.). – Полтава : ТОВ АСМІ, 2013. С. 34-37.
14. Іваницька О.М. Вплив траншів МВФ на економіку України / [О.М. Іваницька, Г.Ю. Невгад, І.М. Балкова] // Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ. Серія «Економіка, право, політологія, туризм». 2016. № 4. С. 14–17.
15. Кавецький В. Я. Застосування блокчейн-системи у фінансовій сфері. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр. 2018. Вип. 2(130). С. 14-18. URL: http://ird.gov.ua/sep/doi/sep2018.02.018_u.php.
16. Козій Н. С., Синиця О.О. Інфраструктура фінансового ринку України в умовах цифрової економіки. Економічний простір. 2020. № 154. С. 156-160. URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-29>.
17. Ліфанова М.І. Міжнародні фінансові центри: поняття, умови та стадії формування. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. 2016. № 3. С. 21-24.
18. Луцишин З.І. Світові фінансові центри у глобальній фінансовій архітектурі. Світ фінансів. 2006. № 3 (8). С. 38-59.
19. Макар О.П., Ільницька-Гикавчук Г.Я., Дулин І.С. Світовий досвід управління державним боргом та перспективи його застосування в Україні. Ефективна економіка. 2013. №10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2435>.
20. Маковоз О.С., Передрій Т.С. Блокчейн як запорука валютної безпеки. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. № 1 (12). 359—363.
21. Мірошниченко Ю.В. Кредитна залежність української економіки від МВФ. Академічний огляд. 2016. № 1. С. 150–156.

22. Музика-Стефанчук О. Цифрова економіка та нові фінансові технології економіка інтелектуальної власності. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. №2. URL: http://www.inprojournal.org/wp-content/uploads/2019/2_2019/9.pdf DOI: <https://doi.org/10.33731/22019.167302>.
23. На кону \$5 трлн: Фінансові титани воюють за лондонський ринок золота. Экономические известия. 09.01.2017. URL: <http://eizvestia.com/uk/finance-ukr/full/666-na-konu-5-trln-finansovi-titani-vouyut-za-londonskiyrinok-zolota>.
24. Олексин А. Г., Лисенко Ж. П. Аналіз впливу економічних факторів на закономірності зміни цінової позиції ринку золота в умовах глобальної ринкової економіки. Економіка і держава. 2015. № 2. С. 55-60.
25. Пантелєєва Н.М. Фінансові інновації в умовах цифровізації економіки: тенденції, виклики та загрози. Приазовський економічний вісник Випуск 3(03) 2017. Класичний приватний університет.
26. Коваленко В.В. Розвиток фінансових інновацій у небанківських фінансових установах. Приазовський економічний вісник. Випуск 1(18) 2020. Класичний приватний університет. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-1-43> http://rev.kpu.zp.ua/journals/2020/1_18_ukr/45.pdf
27. Пальчевський Іван. Нацбанк розкрив 7 основних схем відмивання грошей банками. URL: <https://finclub.net/ua/analytics/natsbank-rozkryv-7-osnovnykh-skhem-vidmyvannia-hroshei-bankamy.html>.
28. Паперник С. Необанки: закордонна історія та українська перспектива. 15.03.2018р. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/neobanki-zakordonna-istoriya-ta-ukrayinska-perspektiva.html>
29. Петкова Л. О. Інтеграція України до світового фінансового простору в міжнародних співставленнях та макроекономічній динаміці. Фінансовий простір. 2013. № 1 (9). С. 15-22.
30. Петрик О., Батковський В. Фінансові програми МВФ для надання фінансової допомоги країнам. Вісник НБУ. 2015. № 6.
31. Полякова Ю.В. Світові ринки дорогоцінних металів в умовах глобальної економіки. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/article/viewFile/3059/2747.
32. Пухальська А.П., Коротаєва О.В. Аналіз кон'юнктури та тенденцій сучасного розвитку ринку золота. Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. 2014. № 2. С. 217–225. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_eco_2014_2_25.
33. Рогач О. І., Луцишин З. О. та ін. Світові фінанси: сучасні тенденції та перспективи розвитку. Київ: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2013. 351 с.
34. Савченко С.О. Особливості розвитку світових фінансових центрів. Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. 2013. № 2 (14) С. 51-62.
35. Салмінський Д.В. Міжнародний валютний ринок: особливості та механізм функціонування на сучасному етапі. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2013. № 5–6. С. 141–145. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/uazt_2013_5-6_24.
36. Середньострокова стратегія управління державним боргом на 2019–2022 роки. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/MTDS_2019-2022_UKR_v11062019_Final.pdf
37. Скоробогатова Н.Є., Балева Н.М. Удосконалення механізму фінансового співробітництва між Україною та ЄС. Економіка та держава. 2016. № 12. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/12_2016/18.pdf
38. Слобода Л. Я., Сенькович Ю. А. Розвиток та імплементація технології блокчейн у проведенні розрахунків фінансових установ. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр. 2018. Вип. 2(130). С. 40-47. URL: http://ird.gov.ua/sep/doi/sep2018.02.047_u.php.
39. Софіщенко І. Перспективи реформування світової фінансової архітектури: проблеми реформування МВФ. Дослідження міжнародної економіки: Зб. наук. пр. — К.: ICEMB НАН України, 2011. № 1 (66). С. 139-145. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/25181/12-Sofischnenko.pdf>.

40. Столярчук Я. М., Лук'яненко Д. Г., Поручник А. М. Глобальні фінансові дисбаланси і їх макроекономічні наслідки. Журнал європейської економіки. 2010. Том 9 (№1). С. 73-92.
41. Тарасюк М. В., Кошечев О. О. Інновації в глобальній цифровій фінансовій сфері: оцінка трансформацій. Актуальні проблеми міжнародних відносин. Випуск 131. 2017.
42. Тохтамиш Т.О., Ягольницький О.А., Гранько К.Б. Теоретичні аспекти діяльності світових фінансових центрів. Інфраструктура ринку. Випуск 31. 2019.С. 66-72.
43. Тропіна В.Б., Євтушенко Н.М. Інтеграція України до європейського фінансового простору: передумови, проблеми, перспективи. Економічний вісник університету ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди». 2018. Випуск № 38. С.145-143.
44. Тропіна В.Б., Євтушенко Н.М. Інтеграція України до європейського фінансового простору: передумови, проблеми, перспективи. Економічний вісник університету. 2018. (38), 145-153. URL: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2018-38-145-153>.
45. Ухналь Н.М. Особливості розвитку міжнародних фінансових центрів в умовах глобалізації фінансової системи. Наукові праці НДФІ. 2015. № 2 (71). С. 17-32.
46. Шевченко С.Ю. Трансформації світового валютного ринку. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. Випуск 5 (05). 2016. – С. 51-56.
47. Шмуратко Я.А. Тенденції розвитку світового та вітчизняного ринків похідних фінансових інструментів. Електронне наукове видання «Глобальні та національні проблеми економіки». 2015. Випуск 8. С. 1092–1096.

Нормативні джерела:

1. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», 6 грудня 2019 року № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20/conv#n6>.
2. Постанова, Кабінет Міністрів України, Національний банк України, від 28.08.2001 № 1124, «Про Сорок рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1124-2001-%D0%BF#Text>
3. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/regulyatori-finansovogo-rinku-zatverdili-strategiyu-rozvitku-finansovogo-sektoru-ukrayini-do-2025-roku>
4. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. НБУ. Липень 2020р. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/DDWIAwXTdqjdClp>.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Gold Statistics and Information. URL: <https://www.usgs.gov/centers/nmic/gold-statistics-and-information>.
2. Боргова політика. Сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/borgova-politika>.
3. ЄБРР: Офіційний сайт Міністерства фінансів України: <https://mof.gov.ua/uk/ebrr>.
4. Каталог фінтех-компаній України 2020. Українська асоціація фінтех та інноваційних компаній, 2020. URL: <https://fintechua.org/market-map>.
5. Лист про наміри Уряду України та Національного банку України до Міжнародного валютного фонду, а також Меморандум про економічну та фінансову політику між Урядом України та Міжнародним валютним фондом, до виконання якого залучений і Фонд державного майна України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/list-pro-namiri-ta-memorandum-pro-ekonomichnu-i-finansovu-politiku-ukrayini-ta-mvf-vid-5-grudnya-2018-roku>.
6. Міжнародний валютний фонд: Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mvf>.

7. Особливості залучення фінансування Міжнародних Фінансових Організацій. Концепція щодо підвищення ефективності впровадження спільних з МФО проектів. Офіційний сайт МФУ. URL: <https://mof.gov.ua/uk/spivrobotnictvo-shhodo-zaluchannja-finansuvannja-mfo>.
8. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
9. Оцінка обсягів прямих іноземних інвестицій, в яких кінцевим контролюючим інвестором є резидент (round tripping) за 2010р. - 2019р. Національний банк України. Департамент статистики та звітності. Київ, 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1124-2001-%D0%BF#Text>.
10. Про міжнародне співробітництво НБУ: офіційний сайт НБУ. Рубрика «Міжнародне співробітництво». URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/international>.
11. Різниця між МВФ та СБ (англ. мовою) URL: https://www.youtube.com/watch?v=IN3qrFA4jXc&feature=youtu.be&ab_channel=CNBCInternational
12. Сайт Банку міжнародних розрахунків. URL: <https://www.bis.org/>
13. Сайт Європейського банку реконструкції та розвитку. URL: <https://www.ebrd.com/home>
14. Сайт МВФ. URL: <https://www.imf.org/en/home>.
15. Сайт Світового банку. URL: <https://www.worldbank.org/>.
16. Світовий банк: Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/svitovij-bank>.
17. ТОП-13 найбільш золотих країн світу. Finance.ua. URL: <http://news.finance.ua/ua/news/-/260361/top->.
18. Що собою представляє МВФ (англ. мовою). URL: https://www.youtube.com/watch?v=MhrC2_Hak08&feature=youtu.be&ab_channel=NowThisWorld.
19. Як працює СБ (англ. мовою). URL: https://www.youtube.com/watch?v=F59fF-xu-bY&feature=youtu.be&ab_channel=NowThisWorld.